HACCIN YAPILIŞI

﴿ صفة الحج ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Hazırlayan

Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ صفة الحج ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2009 - 1430

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ، فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.))

[متفق عليه]

"Kim bu evi (Beytullah'ı) **hacceder de** (hac sırasında ihramlıyken) **eşiyle cinsel ilişkiye girmez, çirkin söz söylemez ve hiçbir günah işlemezse, anasından doğduğu gün gibi** (âilesine) **günahsız olarak döner."**[1]

TERVİYE GÜNÜ

Terviye günü, Zilhicce ayının 8. günüdür.Haccın amelleri bu günde başlar.Temettu' hacısı, hac için Terviye günü kuşluk vaktinde ihrama girer.Yıkanmak ve güzel koku sürmek ve namaz kılmak gibi, umre için ihrama girmeden önce yaptığı şeylerin aynısını, hac için de yapar. Sonra ikâmet ettiği yerden ihrama girer.

Kıran ve İfrad haccı yapan kimseler ise, ihramda kalmaya devam ederler.Öğle namazından önce bütün hacılar Minâ'ya çıkarlar ve orada öğle, ikindi, akşam ve yatsı namazlarını, her namazı vaktinde olmak üzere, cem' etmeden (birleştirmeden) ve kasr ederek (dört rekâtlı olanları ikişer rekât olarak) kılarlar. Zilhicce'nin 9. gecesini Minâ'da geçirirler ve 9. günü sabah namazını orada kılarlar. Terviye gününden önce Minâ'ya gelip oraya yerleşenler, Terviye günü kuşluk vaktinde Minâ'dan ihrama girerler.

AREFE GÜNÜ

Arefe günü,Zilhicce'nin 9. günüdür.Arafat'ta vakfe (durmak),haccın rükünlerindendir. Bu rükün olmadan hac geçerli olmaz.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: **"Hac, Arafat'tır."**[2] buyurmuştur

Hacı, Arefe günü sabah namazını Minâ'da kıldıktan sonra güneş doğuncaya kadar bekler.Güneş doğduktan sonra sukûnet ve vakar içerisinde, Telbiye getirerek, dilediği zikirlerle Allah Teâlâ'yı zikrederek ve Kur'an okuyarak Arafat'a doğru yola çıkar. Yol boyunca bol bol Telbiye getirir, Lâ ilâhe illallahu vahdehu lâ şerike leh.Lehul-mulku velehul-hamdu ve huve alâ kulli şey'in kadîr, Allahu Ekber, Allah'a hamdolsun (Elhamdulillah), Âlemlerin Rabbine şükürler olsun der.

---

[1] Buhârî ve Müslim

[2] İmam Şevkânî şöyle demiştir: "Yani geçerli (sahih) hac, Arefe gününü idrak eden kimsenin haccıdır."

İzzuddin Abdusselâm şöyle demiştir: "Haccı idrak etmek, Arafat'ta vakfe iledir." Molla Ali el-Kârî ise şöyle demiştir: "Haccın hülâsası ve rükünlerinin çoğu, Arafat'ta vakfedir. Çünkü Arafat'ta vakfeyi kaçıran kimse, haccı kaçırmış olur."

Arefe günü, güneşin doğduğu en hayırlı ve en fazîletli gündür. O günde hacılar, kalabalık bir halde Arafat meydanına akın ederler.Öyle ki bu büyük günde müslümanlar, zevâlden güneş battıktan sonraya kadar Arafat'ta dururlar.Yine bu günde Allah Teâlâ, hacılarla meleklerine karşı iftihar eder.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

((مَا مِنْ يَوْمٍ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ يُعْتِقَ اللهُ فِيهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ يَـوْمِ عَرَفَـةَ، وَإِنَّهُ لَيَدْنُو عَزَّ وَجَلَّ ، ثُمَّ يُبَاهِي بِهِمُ الْمَلَائِكَـةَ فَيَقُولُ: مَا أَرَادَ هَؤُلَاءِ.))

[رواه مسلم]

"**Allah'ın, kullarını, Arefe gününde cehennemden azâd ettiği** (kurtardığı) **kadar başka bir gün yoktur. Şüphesiz ki O -azze ve celle-,** (rahmeti, mağfireti ve lütfuyla kullarına) **yaklaşır ve onlarla meleklerine karşı iftihar eder, ardından şöyle buyurur: Bunlar** (bu kullarım benden) **ne istiyorlar.**"[1]

Hacının, -imkânı varsa- zevâlden önce Nemire'ye inmesi, sünnettir. Nemire'de öğle ve ikindi namazını kıldıktan sonra Arafat sınırlarına girer ve güneş batıncaya kadar arada kalır (bekler).

Arafat'ın her tarafı vakfe yeridir. Hacının, bu büyük günde vaktini Telbiye, zikir, çokça istiğfarda bulunmak, Tehlil ve Allah Teâlâ'ya hamd ve şükür ile değerlendirmesi gerekir.Huşû ile ve zelîl bir halde kendisi, âilesi, çocukları ve müslüman kardeşleri için Allah -azze ve celle-'ye yönelip duâ eder. Öğle vakti girince imam insanlara hutbe verir, sonra -Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaptığı gibi- öğle ve ikindi namazlarını öğle vaktinde ve ikişer rekât olarak bir ezân ve iki kâmetle kıldırır. İki namazın öncesinde, arasında ve sonunda hiçbir nâfile namaz kılmaz.

MÜZDELİFE GECESİ

Zilhicce'nin 9.günü güneş batınca hacı kâfileleri Allah'ın izniyle Meş'ar-i Haram'a (Müzdelife'ye) doğru yola çıkarlar. Müzdelife'ye varır varmaz akşam ve yatsı namazlarını cem' ederek ve dört rekâtlı olanını ikişer rekât olarak kılarlar.Telbiye getirerek, Allah Teâlâ'yı zikrederek ve Arafat vakfesine hazır bulunmayı kendilerine nasip buyurduğu lütuf ve ihsanından dolayı O'na şükrederek geceyi Müzdelife'de geçirirler.

Hacıların, sabah namazını kılıncaya kadar bu geceyi Müzdelife'de geçirmeleri sünnettir. Zayıflar, âcizler, düşkünler, kadınlar, çocuklar ve bu kimselerin işlerine bakanların gece yarısından sonra Minâ'ya gitmelerine izin verilmiştir.Hacı, sabah namazını kıldıktan sonra Müzdelife'de bir dağın adı olan Meş'ar-i Haram'da veya Müzdelife'nin herhangi bir yerinde durup kıbleye yönelmesi, Allah'ı çokça anması, Tekbir getirmesi ve kolayına gelen

---

[1] Müslim

duâlarla duâ etmesi müstehaptır.Sonra güneş doğmadan önce Minâ'ya gider.Minâ'ya giderken Akabe cemresine atmak için yolda yedi taş alır. Cemrelere atacağı diğer taşları Minâ'da dilediği yerden alabilir.

KURBAN (BAYRAMININ 1.) GÜNÜ

Kurban günü, Zilhicce'nin 10. günüdür.Hacı, Müzdelife'den Minâ'ya gelince, hemen, Mekke'ye yakın olan Akabe cemresine gider.Akabe cemresine varınca Telbiye getirmeyi bırakır, sonra Akabe cemresine birbiri ardınca ve her taşla birlikte tekbir getirerek 7 taş atar.Sonra kurban kesmesi gerekiyorsa, kurbanını keser, etinden yer ve fakirlere de yedirir.Sonra saçlarını kökünden kazıtır veya kısaltır.Kökünden kazıtması daha fazîletlidir. Kadın ise saçlarının ucundan bir parmak boğumu kadarını kısaltır. Bu sıraya göre yapmak daha fazîletlidir. Eğer bu amellerin bazısını öne alırsa, bunda bir sakınca yoktur.

Hacı,Akabe cemresine taşları attıktan sonra bayram tekbirlerini şöyle getirmeye başlar:

((اللهُ أَكْبَرُ،اللهُ أَكْبَرُ,اللهُ أَكْبَرُ,لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ,اللهُ أَكْبَرُ،اللهُ أَكْبَرُ، وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ.))

"Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Lâ ilâhe illallah, Allahu Ekber, Allahu Ekber, ve lillahi'l-hamd."

Hacı, bundan sonra 7 yedi şavtlık İfâda tavafını (Farz tavafı/Ziyâret tavafını) yapmak üzere Mekke-i Mükerreme'ye (Beytullah'a) iner. Eğer Temettu' hacısı ise ya da Kıran veya İfrad hacısı olup Kudûm tavafı ile birlikte sonra sa'y yapmamışsa, 7 şavtlık sa'y'ı yapar. İfâda tavafını Teşrik günlerinden sonraya ertelemek de câizdir. Aynı şekilde Mekke-i Mükerreme'den ayrılıp ülkesine veya beldesine dönmeden önce İfâda tavafı ile Vedâ tavafını birlikte yapmak (birleştirmek) de câizdir.

TEŞRİK GÜNLERİ

Teşrik günleri, Zilhicce'nin 11. gününün gecesinin girmesiyle başlar.Hacı,Kurban (bayramının 1.) günü, İfâda tavafını yaptıktan sonra Teşrik günlerinin 3 gecesini veya acele etmek isterse 2 gecesini orada geçirmek üzere Minâ'ya döner.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ ﴾

[سورة البقرة الآية: ٢٠٣]

"**Sayılı günlerde** (Teşrik günlerinde) **Allah'ı** (tesbih ve tekbirle) **zikredin.Kim iki günde acele etmek** (12. gün cemreleri taşladıktan sonra güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılmak) **isterse, ona günah yoktur.Kim de** (13. günde de cemreleri taşlamak için Minâ'da geceleyip) **geri kalırsa, ona günah yoktur.Bu,** (haccı konusunda) **Allah'tan korkanlar içindir.** (Ey müslümanlar!) **Allah'tan korkun ve bilin ki, şüphesiz siz,** (öldükten sonra hesap için) **yalnızca O'nun huzurunda toplanacaksınız.**"[1]

Hacının, Minâ'da geçireceği bu günlerde üç cemreye taşları atması gerekir.Her taşı atarken Tekbir getirmeli, Allah'ı bol bol anmalı ve O'na duâ etmeli, cemrelere taşları atarken sukûnet ve vakar içerisinde olmalı, insanları sıkıştırmamalı, onlarla tartışmamalı ve onlarla kavga etmemelidir.

Hacının, küçük ve orta cemreye taşları attıktan sonra kıbleye yönelip ellerini kaldırması ve dilediği şekilde duâ etmesi sünnettir.Akabe cemresine taşları attıktan sonra beklemez ve duâ etmez.

Acele etmek isteyenin,Zilhicce'nin 12. günü zevâlden sonra cemrelere taşları atması, ardından da güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılması gerekir.Eğer güneş battığı halde Minâ'da ise, 13. geceyi de orada geçirmek ve 13. günde cemrelere taşları atmak için Minâ'da kalması gerekir.

VEDÂ TAVAFI

Hacının, Minâ'dan ayrılmasından ve haccın menâsikini rükünleri ve vâcipleriyle edâ edip bitirmesinden sonra Beytullah ile olan son işi, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu emrine uyarak Vedâ tavafını yapmak olur:

((لَا يَنْفِرَنَّ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرُ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ.)) [رواه مسلم]

"**Hiç kimse, son işi Kâbe ile olmadıkça** (Kâbe'yi tavaf etmedikçe, Mekke'den) **çıkmasın** (ayrılmasın)."[2]

Vedâ tavafı, haccın vâciplerinin sonuncusudur.Bu sebeple hacının, ülkesine veya beldesine dönmek üzere yolculuğa çıkmadan hemen önce bu tavafı edâ etmesi gerekir. Vedâ tavafından ancak âdetli ve loğusalı kadınlar muaf tutulurlar. Bu sebeple Vedâ tavafı, âdetli ve loğusalı kadınlardan düşer ve onlara bir şey gerekmez.

[1] Bakara Sûresi: 203
[2] Müslim

HAC SIRASINDA YAPILAN YAYGIN HATALAR

1. Güneş batmadan önce Arafat sınırların terketmek,Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in fililine (sünnetine) aykırıdır.
2. Arafat dağına çıkmak ve zirvesine ulaşmak için izdiham çıkarmak, itişip-kakışmak, Arafat dağına el-yüz sürmek, Arafat dağının üzerinde namaz kılmak,dînde aslı olmayan bid'atlardandır.Buna ilâve olarak bu hareketler, insan sağlığına ve bedenine zararlar vermektedir.
3. Duâ sırasında Arafat dağına yönelmek hatadır.Oysa sünnet olan, duâ sırasında kıbleye yönelmektir.
4. Müzdelife'ye vardıktan sonra akşam ve yatsı namazlarını edâ etmeden önce taş toplamaya başlamak,hatadır.Doğru olan, Müzdelife'ye varınca akşam ve yatsı namazlarını cem' ederek ve dört rekâtlı olanını ikişer rekât olarak hemen kılmaktır.
5. Cemrelere atılacak olan taşların mutlaka Müzdelife'den toplanması gerektiğine inanılması, yaygın olan hatalardandır.
6. Cemrelere atılacak olan taşların yıkanması hatadır.
7. Bazı hacıların cemrelere taşları atarlarken şeytanları taşladıklarına inanmaları.Bu sebeple küfür, kin ve nefretle bu şeytanlara taş atmaları hatadır.Cemrelere taş atmak, ancak Allah'ın adını anmak için meşru kılınmıştır.
8. Cemrelere büyük taşlar veya terlikler veyahut da değnek ve sopa gibi şeyler atmak. Bu hareket, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yasaklamış olduğu dîndeki aşırılıktır.
9. Cemrelere taşları atmak için insanları sıkıştırmak ve birbiriyle kavga etmek büyük hatadır. Hacının müslüman kardeşlerine yumuşak davranması ve cemrelere taşları atmak için havuzun içerisine taşları atmak için doğru yeri araması gerekir.Taşlar, direğe isâbet etsin veya etmesin farketmez.
10. Taşların hepsini birden cemreye atmak hatadır. Bu durumda sadece bir taş atılmış sayılır.